

HARIDUSE RAHVAKOMISSARIAADI TEATAJA

AMETLIK AJAKIRI

Ilmub tarviduse järgi.

Toimetuse asukoht ja aadress: Tallinn, Hariduse Rahvakomissariaat (Tõnismägi 11). Tel. 453-49

Nr. 31.

3. juulil 1941.

Nr. 31.

Hariduse Rahvakomissariaadi ja Eesti NSV Ametiühingute Kesknõukogu 1941. a. 30. juuni ringkiri poliitharidusliku ja massikultuurilise tegevuse korraldamise kohta sõjaolukorras.

Lastekodude kasvandike personaal-toimikute pidamise juhend.

Hariduse Rahvakomissariaadi 1941. a. 28. juuni ringkiri nr. 14 lastekodude töötajate ülesannete määramise asjas.

F. D. Kreutzvaldi nim.

Eesti NSV Rahvakomissariaadi

Raamatukogu

AMETLIK OSA.

PE 147641

Hariduse Rahvakomissariaadi ja Eesti NSV Ametiühingute Kesknõukogu 1941. a. 30. juuni ringkiri rahvahariduse osakondadele, ametiühingute komiteedele, koolide ja poliitharidustöö inspektoritele, õppeasutistele, rahvamajadele, ametiühingute klubidele ja rahvaraamatukogudele poliitharidusliku ja massikultuurilise tegevuse korraldamise kohta sõjaolukorras.

22. juunil kell 4 hommikul tungisid meie riigile kallale Saksa sõjaväed. Algas sõda, mis on meile peale sunnitud verejäänulise fašistliku jõugu poolt, kes on orjastanud varem juba palju teisi rahvaid ning riike. See oma jultumuse poolest enneaegne kallaletung on organiseeritud röövimise ja vallutamise maaniat põdeva fašistide peameeste karja poolt.

Nõukogude Liit täitis kohusetruult kõiki Saksamaaga sõlmitud mittekallaletingi-lepingu tingimusi. Meie sõjavägi ja lennuvägi ei ole üheski kohas rikkunud Saksamaa piire. Kogu Nõukogude rahvas on teadlik tõsiasiast, et alanud sõjas on kallaletungivaks pooleks fašistlik Saksamaa.

Mida tooks Eesti rahvale saksa fašism?

See küsimus on meile selge, kui meenutada sakslaste poolt alistatud teiste rahvaste saatust, kui meenutada meie oma rahva elu-olu minevikus saksa mõisnike surve all. Eesti rahvas on paljude sajandite kestel õppinud vihkama oma orjastajaid. Sõnast „sakslane“ on eesti keeles kujunenud sõna „saks“ — mõisnik, keda Eesti töötav rahvas võib vaid vihata.

1918. aastal kannatas Eesti rahvas Saksa okupatsioonivägede surve all. See Saksa armee oli röövarmee, kes vedas Eestist välja kõik, mis võimalik. Saksa ohvitseride juhatusel toimetati röövimisi Eesti külades, kus võeti ära kõik, mis kätte sattus — viidi ära viimane pala tööliste perekonna laualt.

Nüüd tahavad Saksa imperialistid jälle tagasi võita endise isandaõiguse Eesti töötava rahva üle, tahavad võtta maa talupoegadelt ja anda saksa mõisnikele, tahavad anda Eesti vabrikud ja tehased saksa tööstus- ja rahanduskodanluse klikile.

See ei tohi sündida! Kogu Eesti rahvas — töölised, töötav talurahvas ja intelligents üheskoos 193-miljonilise Nõukogude Liidu rahvaste perega kaitseb oma maad, omi vabrikuid ja tehaseid, oma vormilt rahvuslikku ja sisult sotsialistlikku kultuuri. Eesti töötav rahvas võitleb Eestimaa Kommunistliku Partei juhtimisel oma sotsialistliku kodumaa, Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi ja kogu Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liidu eest. Selles võitluses kindlustab meile võidu meie vapper Punaarmee, meie sõja-merelaevastik ja meie lennuvägi.

Neil otsustavail võitluspäevil seisneb meie ülesanne selles, et kõigiti tõsta rahva revolutsioonilist valvsust ja sõjalist ettevalmistust, organiseerides laiemates massides aktiivset poliitilist selgitustööd klassivaenlaste väljaastumiste mahasurumiseks.

Kaasaja sõda võtab säärased vormid, et ka eraisikud on sunnitud tutvunema sõjaasjandusega. Tänapäeva sõja tingimustes kannab ka tsiviilelanikkond vastutust oma kodumaa kaitsevõime eest. Selleks, et tsiviilelanikkonna ohvrid ja kaotused oleksid minimaalsed, peab ta omama algelisemaidki teadmisi riigikaitse alalt ja olema suuteline hindama arenevaid sündmusi poliitiliselt õieti.

Vastavalt sellele peame suunama oma poliitharidusliku ja massikultuurilise tegevuse, võttes oma tööplaani järgmiste küsimuste lahendamise:

1. Pideva selgitustööga süvendada kogu meie elanikkonna — tööliste, talupoegade ja intelligentsi — meie meeste ja naiste teadlikku suhtumist oma kohustustesse ja tööülesannetesse.

Vabrikutes ja tehastes — organiseeritus ja distsipliin ning stahhaanovlik töö aitavad kindlustada Punaarmee, laevaštiku ja lennuväe vajadusi, et saavutada lõplik võit vaenlase üle. Parimad töölised asuvad stahhaanovlikule vahipostile, ületavad tootmismorme ja jätkavad töö ratsionaliseerimist.

Maal — töötav talurahvas, ületanud kevadkülvil plaanid, viib edukalt lõpule heinatöö, kindlustades seega toidu oma loomadele ning Punaarmee omadele. Teostades korralikult ja õigeaegselt viljakoristamise ja muud vajalikud maaharimistööd, kindlustatakse rahva ja sõjaväe toitlustamise küsimused.

2. Selgitada rahvale tema kohustusi seoses sõjaolukorraga ja sõja ähvardava ohuga.

a) Osutada kõigekülgselt kaasabi Punaarmee osadele ja alistuda sõjaväevõimude juhtimise kõikidele korraldustele, teha kindlustustöid, valvata ühendusteid ja teisi tähtsamaid objekte, aidata kaasa sõjaväeosade ning asutiste majutamisele.

b) Täita ja mitte rikkuda määrusi, mis korraldavad liiklemist õhtul ja öösel, käitumist õhualarmi puhul.

c) Rakendada maksimaalselt revolutsioonilist valvsust, et sellega abistada Nõukogude võimuorganeid õigeaegselt avastada kahjureid, salakuulajaid ja reetureid, ärevate kuulduste ja vaenulike juttude levitajaid, kes võiksid kahjustada meie tööstust, riigiparaati ja õonestada rahva moraali, teatades säärastest isikutest valitsusvõimu organitele.

3. Organiseerida vabrikuis, tehastes, asutistes ja maal küldes regulaarset õppust õhu- ja gaasikaitse alal. Õpetada rahvast oskusega kaitsma tähtsamaid objekte ja oma elu õhukallaletungi vastu. Selle töö organiseerimisel on vaja pakkuda kõigekülgselt kaasabi Osoaviahimile, varustada kõik töökohad ja poliithariduslikud asutised vastava õppekirjanduse ja õppevahenditega, organiseerida õhu- ja gaasikaitse ringe ja grupe, kasutades nende juhtidena ja õppejõududena reservkoman-dõre ja Osoaviahimi instruktoreid.

4. Pakkuda abi tuletõrje organisatsioonidele. Organiseerida täiendav kaardrite värbamine tuletõrjesse ja nende väljaõpetamine tuletõrje juhtkonna poolt. Selgitada laiematele massidele tulekaitse küsimusi, kahjutulede ärahoidmist ja tulekusutamist, nii tavalises olukorras kui ka õhurünnaku puhul.

5. Abistada Punase Risti tegevust, pühendades tõsist tähelepanu rahva massilisele ettevalmistamisele sanitaarialal.

See jääb üheks olulisemaks naisringide tööülesandeks. Naisringidel tuleb rõõbiti selle tööga teha ka selgitustööd naiste hulgas sõjaliste küsimuste alal, kusjuures peab jätkuma ka senine tegevus (käsitöö, kodumajandusala arendamine jne.).

6. Ühes kodanike ettevalmistamisega õhu- ja gaasikaitseks, tuletõrjeks ja sanitaarseks kaitseks, luuakse vastavad omakaitse-salgad tehastes, vabrikutes ja asutistes, organiseeritakse lüüdid väikekätistes, MTJ-des, sovhoosides, valla täitevkomiteedes, koolides, rahvamajades ja mujal.

Töö neis tuleb organiseerida nii, et vajaduse korral võiks neid kaadreid kasutada praktilises töös:

- a) õhu- ja gaasikaitse organiseerimisel kätistes, asutistes, elamutes, koolides, rahvamajades jne.;
- b) võimalike kahjutulede kustutamisel;
- c) haavatutele esmaabi andmisel.

7. Varustada kõik objektid (vabrikud, tehased, asutised, koolid, rahvamajad jne.) vajalike kaitsevahenditega:

- a) veetagavaradega;
- b) liivatagavaradega;
- c) labidatega;
- d) sanitaarkaitsevahenditega (väliapteegid jne.);
- e) ehitada varjendeid jne.

8. Sõjaseisukorrast tingituna jäävad ära igasugused massilised rahvakogumised — suuremad miitingud, demonstratsioonid, rongkäigud, kehakultuurlaste massivõistlused jne. Seetõttu jäävad ära ka kunstilise isetegevuse ülevaatused maakondades, ülevabariigiline kunstiolümpiaad, ENSV I aastapäeva tähistamine massiüritustega ja muud tähendatud sündmustega seoses kavatsatud massikogunemised. Üritused, mis ei ole seoses suuremate rahvakogunemistega, tuleb teostada, selgitades nende kaudu N.-Liidu ja ENSV saavutusi.

9. Dekaadikomisjonid jäävad tegutsema, muutes nad kunstilise riigikaitsepropaganda-komisjonideks.

10. Muud tööplaanides ettenähtud üritused teostatakse kinnistes ruumides (rahvakoosolekud, kursused, kontserdid, peod jm.), kusjuures kõik säärased üritused peavad lõppema hiljemalt kell 8 õhtul.

Rahva kokkutulekute ja pidustuste poliitiline põhiülesanne seisneb selles, et maksimaalselt arendatud massipropaganda abil selgitada Nõukogude Liidu ja fašistliku Saksamaa vahelisi küsimusi, üldist rahvusvahelist olukorda, rõhutades vajadust organiseerituse, korra ja distsipliini säilitamiseks, tööproduktiivsuse tõstmiseks, levitada stahhaanovlikku liikumist, selgitada oma kohustuste korraldiku täitmise vajadust kõikide kodanike poolt, süvendada Nõukogude patriotismi, organiseerida T.-T. Punaarmee, S.-M.-Laevastiku ja Ö.-S. Jõudude propagandat.

11. Organiseerida pideva informatsiooni korraldamist teise imperialistliku sõja sündmuste ja rahvusvahelise olukorra arenemise kohta ühise ajalehtede lugemise ja raadioühiskoolumiste korraldamise teel. Selleks tuleb viivitamatult avada juurde uusi punaseid nurki ja lugemistube, varustades neid kirjanduse, ajakirjanduse ja raadiovastuvõtjatega. Punaste nurkade ja lugemistubade võrk peab olema nii tihe, et igal kodanikul on võimalik saada informatsiooni arenevatest sündmustest.

12. Muude loengute hulgas korraldada ettekandeid ajaloolistel teemadel, mis selgitavad sakslaste tungi itta — nende maadevallutamisi XIII sajandil, Saksa sihte esimeses imperialistlikus sõjas, fašismi tekkimist ja tema olemust, saksa rassiteooria

ebaõiglust, teise imperialistliku sõja sündmusi, sakslaste survet allaheidetud rahvaste üle (näiteid meie rahva ajaloost, tänapäeval alistatud teiste rahvaste saatusest), Saksa töölisklassi ja talupoegade rasket olukorda tänapäeval, ettekandeid Soome kodusõjast I imp. sõja lõpul, Soome töörahva vabadusvõitluse mahasurumist saksa junkrute kaasabil, Soome ettevalmistamist NSV Liidule kallaletungi platsdarmiks jne.

13. Rahvaraamatukogude ja lugemistubade kaudu teha kättesaadavaks kirjandus, mis käsitleb sõja- ja riigikaitseküsimusi ning sakslaste osa Eesti elus.

Valiknimestikud meil sel alal senini ilmunud kirjandusest on lisatud käesolevale eraldi.

14. Rahvakoosolekute, ettekannete ja loengute kõrval tuleb korraldada vestlusi kitsamates ringides ja arendada ulatuslikumat isiklikku propagandat.

15. Otsustavat võitlust arendada igasuguste kuulduste levitajate vastu. Võitluse ärevatel aegadel on eriti tähtis rahva moraal — rahulikkus ja meelekindlus.

Ärevuse tekitajaid ja kuulduste levitajaid rünnata aktiivse, pealetungiva propaganda abil, lüües seega jalad alt ärevatel kuuldustel ja paljastades õigeaegselt seesugused isikud, kuna siin sageli on tegemist kuritahtlike, klassivaenuliste õonestajatega, kes tegutsevad vaenlase ülesandel.

16. Rahvamajad ja teised kultuurasutised tuleb varustada loosungitega ja plakatitega, mis on välja antud sõja puhul.

17. Valmistada ette kaadrite reserve, et seniste kaadrite mobiliseerimise puhul T.-T. Punaarmeele või muudel põhjustel senistelt tööülesannetelt teistele siirdumise puhul, võiks neid viivitamatult asendada uued seltsimehed, kes oleksid suutelised võtma enestele töötajate poliitilise ja kultuurilise kasvatamise juhtimise.

Töö korraldamisel ja teostamisel kasutada võimalikult rohkem ka meie õpetajaskonna kaasabi, kelle ülesanne praegusel silmapilgul seisnebki peaaesjalikult selgitustöös rahva hulgas ja kaasaaitamises rahva sõjalise ettevalmistuse organiseerimisel.

18. Eespool toodud tööülesannete täitmisele tuleb asuda kohe, intensiivselt ja kavakindlalt.

Töö kohtadel toimub EK(b)Partei Komiteede ja Rahvahariduse Osakondade juhtimisel, tihedas koostöös Punaarmee, Ametiühingutega, ELKNÜ-ga, Osoavi-ahim'iga, Kehakultuuri ja Spordi Komiteega, Punase Ristiga ja Tuletõrje organisatsioonidega.

Lisa: kirjanduse nimestikud.

N. Andresen
Hariduse Rahvakomissar.

V. Sassi
Ametiühingute Kesknõukogu Esimees.

Riigikaitset käsitlev kirjandus ja ilukirjandus.

1. B u d j o n n õ i, S. M., Sõdur-kodanik. Tallinn, RK Poliitiline Kirjandus, 1941. 53 lk.
2. F a d e j e v, A., Kaotus. Tartu, RK Ilukirjandus ja Kunst, 1941. 224 lk.
3. Mihhail Vassiljevits Frunze. Tallinn, RK Pedagoogiline Kirjandus, 1941. 47 lk.
4. Isamaa kaitsmine on NSVL kodaniku püha kohus. Tallinn, Poliitilise Propaganda Valitsuse kirjastus, 1940.
5. J a r o s l a v s k y, E., Lenin. Biograafia 1870—1924. Tallinn, RK Poliitiline Kirjandus, 1941. 220 lk.

6. Kalinin, M. I., 23 aastat Nõukogude võimu. Kõne pidulikul koosolekul NSVL Suures Teatris Moskvast 6. novembril 1940. Tallinn, RK Poliitiline Kirjandus, 1940.
7. Katajev, Valentin, Mina, töörahva poeg. Jutustus. Tallinn, RK Pedagoogiline Kirjandus, 1941. 115 lk.
8. Sergei Mironovitš Kirov 1886—1934. Lühike biograafiline skits. Tallinn, RK Poliitiline Kirjandus, 1940. 162 lk.
9. Kõige valjem sõjaväeline revolutsiooniline distsipliin on Punaarmee võitlusvõimsuse alus. Tallinn, RK Poliitiline Kirjandus, 1941. 24 lk.
10. Molotov, V. M., Nõukogude Liidu välispoliitika. NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu esimehe ja välisasjade rahvakomissari V. M. Molotovi kõne Nõukogude Liidu Ülemnõukogu istungil 1. augustil 1940. Tallinn, RK Poliitiline Kirjandus, 1940.
11. Molotov, V. M., Nõukogude valitsuse välispoliitikast. NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu esimehe ja välisasjade rahvakomissari sms V. M. Molotovi kõne Nõukogude Liidu Ülemnõukogu istungil 29. märtsil 1940.
12. Määrus Lenini toa kohta Töölis-Talupoegade Punaarmees. (Projekt) 1940.
13. Novikov-Priboi, A., Soomuslaev „Ušakov“. Tõlkinud O. Luts. Tallinn, RK Pedagoogiline Kirjandus, 1941. 46 lk.
14. NSVL riigikaitse rahvakomissari sms Vorošilovi kõne, peetud NSVL Ülemnõukogu neljanda erakorralise istungjärgu teisel istungil 31. aug. 1939. Tallinn, Poliitilise Propaganda Osakond, 1940.
15. Osoviahimi algorganisatsiooni korraldav määrus. Tallinn, ENSV Osoviahim'i organiseerimise büroo, 1940.
16. Ostrovski, N., Kuidas karastus teras. Vene keelest tõlkinud Marie Pedajas. Tartu, RK Ilukirjandus ja Kunst, 1941. 448 lk.
17. Punaarmee ja Mere-sõjalaevastiku XXIII aastapäev. Abiks agitaatorile ja propagandistidele. Tallinn, RK Poliitiline Kirjandus, 1941. 20 lk.
18. Punaarmee sõjaväe vandetõotus. Tallinn, BMPL Poliitilise Propaganda Juhatuse kirjastus, 1940.
19. Punaarmee võitluste sotsialistliku kodumaa eest. Tallinn, RK Poliitiline Kirjandus, 1941. 40 lk.
20. Serafimovitš, A., Raudne vool. Vene keelest tõlkinud E. Laaman. Tartu, RK Ilukirjandus ja Kunst, 1941. 220 lk.
21. Sergejev-Tsenski, S. N., Sevastopoli rasked päevad. Epopöa kolmes köites. I köide. Vene keelest tõlkinud E. Hubel. Tartu, RK Ilukirjandus ja Kunst, 1941. 608 lk.
22. Stalin, J. V., Punaarmee kolmest iseärasusest. Kõne Punaarmee kümnendale aastapäevale pühendatud Moskva Nõukogu pidulikul pleenumil. Tallinn, RK Poliitiline Kirjandus, 1941. 9 lk.
23. Vorošilov, K. J., Üldise sõjaväeteenistuse kohustuse seaduseelnõust. NSVL kaitse rahvakomissari Nõukogude Liidu marssal K. J. Vorošilovi ettekanne NSVL Ülemnõukogu I koosseisu neljandal erakorralisel istungjärgul 31. aug. 1939. a. Tallinn, RK Poliitiline Kirjandus, 1941. 48 lk.
24. Ajakiri „Võitluseks valmis“.

Kirjandus sakslaste osast Eesti elus.

1. Kallas, A., Bernhard Riives. 1-vaat. näidend. 1936. 34 lk.
2. Kippel, E., Issanda koerad. Romaan liivlaste kristianiseerimisest. I—II. 1938. 345 + 340 lk.

3. Kruus, Hans, Saksa okupatsioon Eestis. 1920. 175 lk.
4. Luiga, J., Eesti vabadusvõitlus 1343—1345. Harju mäss. 1924. 180 lk.
5. Vilde, E., Kui Anija mehed käisid Tallinnas. I—II. Romaan. 1929. 184+344 lk. (KT XXII—XXIII).
6. Vilde, E., Mahtra sõda. 1902. 664 lk.
7. Vilde, E., Mäeküla piimamees. Romaan. 1916. 244 lk.
8. Vilde, E., Prohvet Maltsvet. Ajalooline romaan. 1906. 740 lk.
9. Adson, A., Toomapäev, Draama 3 vaat. 1928. 78 lk.
10. Kitzberg, A., Enne kukke ja koitu. Tartu, Noor-Eesti, 1919. 95 lk.
11. Bornhöhe, E., Tasuja. Jutustus Eestimaa vanast ajast. 132 lk.
12. Bornhöhe, E., Viljandi mäss (Villu võitlused). Jutustus Eesti vanast ajast. 1921. 101 lk.
13. Kallas, A., Barbara von Tisenhusen. Üks jutt Liivimaalt. 1924. 82 lk.
14. Kallas, A., Mare ja ta poeg. 3-vaat. näidend. (Neli pilti). Tartu, 1935. 90 lk.
15. Liiv, Juhan, Kogutud Teosed III: Käkimäe kägu.
16. Liiv, Juhan, Vari. Lugu lähemast minevikust. 1903. 110 lk.
17. Rutoff, Mässajad. Draama 4 järgus. 106 lk.
18. Sirge, R., Must suvi. Romaan. Tartu, Noor-Eesti, 1936. 218 lk.
19. Kangro-Pool, R., Balti saksluse viimsed vägimehed. 1918. 78 lk.
20. Metsanurk, M., Tuli tuha all. Ajalooline romaan suure nälja ajast. (1695—1697). Tartu, Noor-Eesti, 1939. 469 lk.
21. Metsanurk, M., Ümera jõel.

Lastekodude kasvandike personaal-toimikute pidamise juhend.

Antud Hariduse Rahvakomissari poolt 28. juunil 1941.

§ 1. Lastekodudes peetakse iga kasvandiku kohta personaal-toimik.

§ 2. Lastekodu kasvandiku personaal-toimikus tuleb hoida järgmised dokumendid ja teated:

- 1) kasvandiku isiklik leht või kaart sellel tähendatud teadetega kasvandiku kohta (kui kasvandiku vastuvõtmisel lastekodusse isiklik leht või kaart puudub, siis seab selle sisse lastekodu);
- 2) kasvandiku sünnitunnistus või õiendus tema vanuse kohta;
- 3) kasvandiku iseloomustus koolilt või lastekodult, kust kasvandik on ümber paigutatud;
- 4) teated edasijõudmisest ja käitumisest koolis;
- 5) arsti tõendus kasvandiku tervislikust seisukorrast.

Péale tähendatud dokumentide ja teadete hoitakse kasvandiku personaal-toimikus alal kõik muud kasvandiku kohta käivad dokumendid ja teated (teated tööõpetuse tulemuste kohta, kasvandiku õppimine ja töötamine väljaspool lastekodu, kasvandiku tervisleht jne.).

§ 3. Kasvandiku isiklik leht või kaart peetakse järgmise vormi järgi:

Lastekodu kasvandiku isiklik leht või kaart.

1. Kasvandiku perekonna-, ees- ja isanimi.
2. Sugu (poeg- või tütarlaps).
3. Rahvus.

4. Sündimise aeg või vanus.
5. Sündimise koht.
6. Vanemate või kasvandiku eest hoolitsema kohustatud lähemate sugulaste nimed, nende aadress ja tööala.
7. Teated kasvandiku viibimisest lastekodudes.

| Lastekodu nimetus | Lastekodusse vastuvõtmise aeg | Missuguse dokumendi alusel vastu võetud | Lastekodust väljalaskmise aeg | Kuhu lahkus ja mis-sugusel põhjusel | Lastekodu juhataja allkiri |
|-------------------|-------------------------------|---|-------------------------------|-------------------------------------|----------------------------|
| | | | | | |

Kasvandiku personaal-toimikusse paigutamisele ja seal hoidmisele kuuluvad muud dokumendid ja teated olgu kooskõlas nende väljaandmise suhtes ettenähtud vormidega ja eeskirjadega.

§ 4. Kasvandike personaal-toimikute korraldamine ja korrashoidmine on kasvatajate ülesandeks, kes täidavad seda ülesannet lastekodu juhataja ja juhataja ase-täitja (abi) ligemal juhatusel ja järelevalvel.

§ 5. Kasvandike personaal-toimikud nummerdatakse ja hoitakse alal lastekodus.

Kasvandiku paigutamisel teise lastekodusse saadetakse sinna ka kasvandiku personaal-toimik.

Kasvandiku väljalaskmisel lastekodust jääb kasvandiku personaal-toimik lastekodu arhiivi, kusjuures toimikus olevate vastavate dokumentide väljaandmine toimub Lastekodude põhimääruses tähendatud alustel ja korras.

Kasvandike personaal-toimikuid ei või anda kasvandikele lugemiseks või kasutamiseks mõnel muul otstarbel.

§ 6. Kasvandike personaal-toimikute sisseseadmine käesoleva juhendi kohaselt tuleb teostada lastekodudes hiljemalt 1. oktoobriks 1941.

Hariduse Rahvakomissar N. A n d r e s e n.

Hariduse Rahvakomissariaadi 1941. a. 28. juuni ringkiri nr. 14 maakondade ja linnade rahvahariduse osakondadele, koolide inspektoritele ja lastekodude juhatajatele lastekodude töötajate ülesannete määramise asjas.

Lastekodude põhimääruse (HRK T 30—1941) § 100 on väljendatud, et lastekodu muu personaali, s. o. põhimääruses tähendamata töötajate ülesanded määratakse kodu juhataja poolt kooskõlastatult ametiühingu asutise-komiteega.

Selle ülesande täitmiseks teatab Teile Hariduse Rahvakomissariaat, et töötajate ülesannete määramisel tuleb loendada iga töötaja tegevusalad ja tööülesanded

üldiselt nendes piirides, milledes on see teostatud Lastekodude põhimääruses tähen-
datud töötajate suhtes. Peale tegevusalade ja tööülesannete määramise on vaja ette
näha ka igale töötajale kaastöötajate hulgast asendaja, kes otsekohe asuks töötaja
puudumisel (näiteks haigestumisel, teenistusliku lähetuse puhul jne.) tema üles-
annete täitmisele. Määratud tegevusalad ja tööülesanded, samuti ka asendajaks
nimetamine on vaja igale töötajale teatavaks teha allkirja vastu, juhtides ühtlasi
töötajate tähelepanu sellele, et vajaduse puhul võidakse panna neile lastekodu juha-
taja korraldusega ka täiendavaid ülesandeid.

Töötajate töö sisekorra reguleerimine (töö algus ja lõpp, tööaja kasutamine
jne.) ei toimuks Lastekodude põhimääruse § 100 alusel, sest see ala on juba
reguleeritud Hariduse Rahvakomissariaadi ja temale alluvate asutiste töötajate töö
sisekorra-eeskirjadega (HRK T 22 — 1941). Kui aga vajalik on neid töö sisekorra-
eeskirju vastavalt täiendada, siis võib see toimuda nende eeskirjade § 42 alusel ja
korras.

Hariduse Rahvakomissar N. A n d r e s e n.

